

نتیجه گیری و پیشنهادات

در این پایان نامه بیان کردیم که بر مبنای فقه امامیه و قوانین موضوعه افراد آزادی و حق انتشار هر مطلبی را ندارند و باید محدوده آزادی ارتباطات با آزادی نشر مطالب گمراه کننده مشخص باشد. در مورد خواندن کتاب ها نیز همین مطلب وجود دارد یعنی هر کتاب یا نشریه ای نباید مورد مطالعه هر شخصی قرار بگیرد چون عدم آگاهی او از موضوع ممکن است باعث ضلالت و گمراهی شود. احکام فقهی کتب ضاله نسبت به مکلفین مختلف با شرایط متفاوت یکسان نیست. مثلاً نگهداری کتاب ضاله ممکن است برای تهیه رد و نقض آن کاری لازم و ضروری باشد ولی در غیر وجود این ضرورت و در صورتی که مقدمه ضلالت و گمراهی دیگران باشد حرام خواهد بود. حکم کتب ضاله فقط شامل نشریات و کتب نمیشود و کلیه رسانه هایی مثل اینترنت و ماهواره و غیره که امروز در جوامع وجود دارند را در بر میگیرد.

پیشنهاد می شود دستگاه هایی که رسالت کنترل کتب و نشریات و رسانه ها را برعهده دارند مانند شورای انقلاب فرهنگی و صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و نهاد کتابخانه های عمومی کشور و نیز حوزه های علمیه و دانشگاه ها به تعداد کافی گروه های ممیزی و اسلام شناس و کارشناس و خبره تشکیل دهند تا محتوای کتاب ها و نشریات و دیگر رسانه ها مورد بررسی قرار گیرد و شرایط کسانی که مطالب درج شده در آن ها برایشان مفید است و ضلالت و گمراهی برای آن ها به همراه ندارد بیان شود. همچنان که در مورد دارو هایی که موجب درمان جسم انسان است در هر بسته دارویی نوشته چاپ شده ای قرار داده می شود که مصرف آن و شرایطی که این دارو برای آن مفید است و نیز آثار جنبی مصرف دارو و کسانی که استفاده دارو برای آن ها خطرناک و مضر می باشد مشخص و معین می گردد، باید در مورد کتابها و نشریات و رسانه ها که غذای روح انسان هستند به طریق اولی چنین توصیه هایی وجود داشته باشد.

فهرست منابع

قرآن کریم، ترجمه مهدی الهی قمشه ای

نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی

- 1 - ایروانی غروی، میرزاعلی، حاشیه مکاسب، دار ذوی القربی، 1421ق
- 2 - اردکانی یزدی، مرتضی ابن محمد، غنیه الطالب، انتشارات العلمیه، 1385
- 3 - ابن ادریس حلی، محمد ابن احمد، السرائر، موسسه نشر اسلامی، 1368
- 4 - اصفهانی، ابوالحسن، وسیله النجاه، نشر آثار امام خمینی، 1388
- 5 - ابی مخنف، مقتل الحسین (ع)، ترجمه علی کرمی، مطبوعاتی دارالکتب، 1378
- 6 - آذینی، محسن، التقاط و تحجر از دیدگاه شهید مطهری، سازمان تبلیغات اسلامی، 1369
- 7 - بحرانی، یوسف، الحقائق الناضره، موسسه نشر اسلامی، 1373
- 8 - بحرانی، سید هاشم، تفسیر البرهان، نهاد کتابخانه های عمومی کشور، 1389
- 9 - بروجردی، مرتضی، مستند العروه، احیاء آثار امام الخویی، 1421ق
- 10 - بنی هاشمی، محمد حسن، توضیح المسائل مراجع، دفتر انتشارات اسلامی، 1387
- 11 - تبریزی، جواد، ارشاد الطالب، مطبعه مهر، 1385
- 12 - جعفری لنگرودی، جعفر، مبسوط درترمینو لوژی حقوق، گنج دانش، 1378
- 13 - جوادی آملی، عبدالله، ولایت فقیه ولایت فقاها و عدالت، نشر اسراء، 1387
- 14 - حرانی، حسن ابن علی، تحف العقول، موسسه نشر اسلامی، 1382
- 15 - حر عاملی، محمد بن حسن، وسایل الشیعه، موسسه آل البيت، 1372
- 16 - حسینی مراغی، میر عبدالفتاح، العناوین، ترجمه زراعت، انتشارات جنگل، 1388
- 17 - حسینی نیک، سیدعباس، قانون اساسی و مدنی، انتشارات مجد، 1368
- 18 - خامنه ای، سید علی، اجوبه الاستفتائات، انتشارات دارالهدی، 1383
- 19 - خندق آبادی، جعفر، جامعه جعفریه، چاپخانه پامنا، 1335
- 20 - رنجبران، داود، گروه های شیطان پرستی در ایران، ساحل اندیشه، 1389
- 21 - سبحانی، جعفر، آیین وهابیت، انتشارات اسلامی، 1364

- 22- شیخ انصاری، مرتضی، مکاسب، موسسه امام منتظر، 1383
- 23- شهید اول، محمد ابن جمال الدین، لمعه، دار الفکر، 1380
- 24- شیخ طوسی، محمد ابن حسن، المبسوط، مکتبه المرتضویه، 1383
- 25- شهید ثانی، زین الدین ابن علی، مسالک الافهام، موسسه معارف اسلامی، 1419
- 26- شهید ثانی، زین الدین ابن علی، شرح لمعه، بوستان کتاب، 1385
- 27- شیخ صدوق، محمد بن علی، من لا یحضره الفقیه، انتشارات اسلامی، 1413ق
- 28- شیخ صدوق، محمد بن علی، کمال الدین و تمام النعمه، چاپ غفاری، 1363
- 29- شیرازی، محمد تقی، حاشیه مکاسب، شریف الرضی، 1410ق
- 30- طباطبائی، علی، ریاض المسائل، جامعه مدرسين، 1412ق
- 31- طوسی، محمد بن حسن، التبیان فی تفسیر القرآن، نشر معارف اهل البيت، 1410ق
- 32- طوسی، محمد بن حسن، تهذیب الاحکام، دارالکتب الاسلامیه، 1407ق
- 33- طبرسی، فضل ابن حسن، مجمع البیان، دار المعرفه، 1408ق
- 34- علامه حلی، حسن ابن یوسف، منتهی المطلب، مجمع مباحث اسلامی، 1412ق
- 35- عاملی، سید محمد جواد، مفتاح الکرامه، موسسه نشر اسلامی، 1378
- 36- علامه حلی، حسن بن یوسف، تذکره الفقهاء، موسسه آل البيت، 1373
- 37- عمید، حسن، فرهنگ لغت فارسی، انتشارات امیر کبیر، 1378
- 38- عظیمی، حبیب اله، تاریخ فقه و فقهها، انتشارات اساطیر، 1385
- 39- قدیری، محمد حسن، البیع تقریرات درس امام خمینی، نشر آثار امام، 1376
- 40- قدیری، محمد حسن، المباحث فی علم الاصول، بوستان کتاب، 1386
- 41- قدیری، محمد حسن، الاجاره، دفتر تبلیغات اسلامی، 1377
- 42- قانع، احمد علی، محدودیت های پیام رسانی، بوستان کتاب، 1385
- 43- قمی، علی ابن ابراهیم، تفسیر قمی، دارالکتاب، 1363
- 44- کاشف الغطاء، شیخ جعفر، شرح القواعد، موسسه نشر اسلامی، 1383
- 45- کلینی، محمد ابن یعقوب، کافی، کتابفروشی علمیه، 1369

- 46 - لک علی آبادی، محمد، الگوی زعامت، انتشارات هنارس، 1386
- 47 - محقق کرکی، علی ابن حسین، جامع المقاصد، موسسه آل البيت، 1373
- 48 - مقدس اردبیلی، احمد ابن محمد، مجمع الفائدة والبرهان، موسسه نشر اسلامی، 1383
- 49- محقق حلی، جعفر ابن محمد، مختصر النافع، موسسه بعثت، 1410ق
- 50- موسوی خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، موسسه نشر اسلامی، 1425ق
- 51- موسوی خمینی، روح الله، وصیت نامه سیاسی الهی، نشر آثار امام، 1390
- 52- موسوی خمینی، روح الله، ولایت فقیه، چاپ و نشر عروج، 1389
- 53 - موسوی خمینی، روح الله، کتاب البیع، موسسه نشر اسلامی، 1415 ق
- 54 - موسوی خمینی، روح الله، استفتائات، دفتر انتشارات اسلامی، 1366
- 55 - موسوی خویی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهه، دار الهادی، 1412ق
- 56 - مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، دارالکتب الاسلامیه، 1387
- 57 - مکارم شیرازی، ناصر، استفتائات، مدرسه الامام علی، 1381
- 58 - مطهری، مرتضی، پیرامون انقلاب اسلامی، انتشارات صدرا، 1357
- 59 - مطهری، مرتضی، علل گرایش به مادیگری، انتشارات صدرا، 1378
- 60 - مطهری، مرتضی، آینده انقلاب اسلامی، انتشارات صدرا، 1362
- 61 - مجتهد امین، بانوی ایرانی، تفسیر مخزن العرفان، نشاط، 1380
- 62 - مبلغی، احمد، تاریخ ادیان و مذاهب اسلامی، سینا، 1373
- 63 - محمدی ری شهری، محمد، دانشنامه امام حسین (ع)، دارالحديث، 1390
- 64 - مظفر، محمد رضا، اصول فقه، ترجمه غرویان، انتشارات دارالفکر، 1389
- 65 - منصور، جهانگیر، قوانین مطبوعات، انتشارات دیدآور، 1391
- 66 - منصور، جهانگیر، قانون مجازات اسلامی، انتشارات آگاه، 1383
- 67 - میرشکاری، اصغر، صحیفه دل، نشر آثار امام، 1377
- 68- نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام، دارالکتب الاسلامیه، 1367
- 69- نجفی، هادی، الآراء الفقهيّه، انتشارات مهر قائم، 1387

70 - نراقی، احمد بن حسن، مستندالشیعه، موسسه آل البيت، 1415ق

71- یزدی، محمدکاظم، حاشیه مکاسب، اسماعیلیان، 1378

72 - یزدی، محمد کاظم، عروه الوثقی، مدینه العلم، 1414ق

منابع اینترنت

1 - پاسخ های جمعی از فقهای عظام در مورد نشریات ضاله 92/7/5 ساعت 11

<http://www.tebyan.net/newindex.aspx?pid=235968>

2 - کتاب آیات شیطانی 92/7/12 ساعت 15

<http://www.shia->

[news.com/fa/news/31706/%D8%A2%DB%8C%D8%A7%D8%AA%DB%8C-%DA%A9%D9%87-%D8%B4%DB%8C%D8%B7%D8%A7%D9%86-%D9%86%D9%88%D8%B4%D8%AA-%D8%A2%D9%8A%D8%A7%D8%AA-%D8%B4%D9%8A%D8%B7%D8%A7%D9%86%D9%89-%DA%86%D9%8A%D8%B3%D8%AA](http://www.shia-news.com/fa/news/31706/%D8%A2%DB%8C%D8%A7%D8%AA%DB%8C-%DA%A9%D9%87-%D8%B4%DB%8C%D8%B7%D8%A7%D9%86-%D9%86%D9%88%D8%B4%D8%AA-%D8%A2%D9%8A%D8%A7%D8%AA-%D8%B4%D9%8A%D8%B7%D8%A7%D9%86%D9%89-%DA%86%D9%8A%D8%B3%D8%AA)

3 - کتاب بیست و سه سال 92/7/19 ساعت 18

http://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%A8%DB%8C%D8%B3%D8%AA_%D9%88_%D8%B3%D9%87_%D8%B3%D8%A7%D9%84

4 - نظر آیت الله تبریزی 92/7/25 ساعت 21

<http://varesoon.ir/fables-and-facetiae/moral-lessons/moral-lessons-tabrizi/1390-09-22-14-26-38/1519-1390-09-22-12-30-25.html>

5 - تحریف قرآن از مصادیق کتب ضاله 92/8/9 ساعت 11

<http://www.shia-news.com/fa/pages/?cid=16323>

<http://www.shia->

[news.com/fa/news/10850/%D8%AA%D9%88%D8%B2%D9%8A%D8%B9-%D9%82%D8%B1%D8%A2%D9%86-%D8%AA%D8%AD%D8%B1%D9%8A%D9%81-%D8%B4%D8%AF%D9%87-%D9%85%D9%8A%D8%A7%D9%86-%D8%AD%D8%AC%D8%A7%D8%AC-%D8%A7%D9%8A%D8%B1%D8%A7%D9%86%D9%8A](http://www.shia-news.com/fa/news/10850/%D8%AA%D9%88%D8%B2%D9%8A%D8%B9-%D9%82%D8%B1%D8%A2%D9%86-%D8%AA%D8%AD%D8%B1%D9%8A%D9%81-%D8%B4%D8%AF%D9%87-%D9%85%D9%8A%D8%A7%D9%86-%D8%AD%D8%AC%D8%A7%D8%AC-%D8%A7%D9%8A%D8%B1%D8%A7%D9%86%D9%8A)

6 - حجیت خبر واحد در موضوعات آیت الله حسینی بوشهری 92/8/14 ساعت 19

<http://hosseiniboshehri.ir/%D8%AF%D8%B1%D9%88%D8%B3/%D9%81%D9%82%D9%87/13-%D8%AF%D8%B1%D9%88%D8%B3/%D9%81%D9%82%D9%87/40-%D8%B1%D8%A7%D9%87-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%AB%D8%A8%D9%88%D8%AA->

%D9%86%D8%AC%D8%A7%D8%B3%D8%AA-
%D8%AD%D8%AC%DB%8C%D8%AA-%D8%AE%D8%A8%D8%B1-
%D8%B9%D8%A7%D8%AF%D9%84-%D9%88%D8%A7%D8%AD%D8%AF-29-
11-91.html

7 - استفتائات آیت الله سید صادق شیرازی 92/8/19 ساعت 17

<http://akhbar-olama.blogfa.com/post-305.aspx>

8 - استفتائات آیت الله صافی در مورد کتب ضاله 92/8/26 ساعت 20

<http://ijtihad.ir/ContentDetails.aspx?itemid=5>

9 - استفتائات آیت الله علوی گرگانی 92/9/6 ساعت 16

<http://gorgani.ir/Default.aspx?culture=fa-IR&pageid=95>

10 - حکم شرعی مراجع عظام در مورد ماهواره 92/9/11 ساعت 17/30

<http://ostaniboshehr.womenhc.com/?p=37901&more=1&c=1&tb=1&pb=1>

11 - حجیت خبر واحد در موضوعات آیت الله مظاهری 92/9/18 ساعت 22/30

<http://www.eshia.ir/feqh/archive/text/mazaheri/osool/88/890504>

12 - ضوابط انتشارات آستان حضرت معصومه (ع) 92/9/22 ساعت 9

http://www.masoumeh.com/new_home/4/2/86/24.php

13 - استفتائات آیت الله مکارم در مورد کتب و افکار ضاله 92/10/3 ساعت 21/30

<http://portal.anhar.ir/node/2944>

14 - نظرات آیت الله مکارم در مورد فیس بوک 92/10/4 ساعت 19/45

<http://khabarfarsi.com/ext/7494483>

15 - حجیت خبر عدل واحد در موضوعات آیت الله مکارم 92/10/7 ساعت 23

<http://www.tebyan.net/newindex.aspx?pid=30621&SessionID=2959>

16 - بیان آیت الله قدیری در مورد مبانی فقهی امام خمینی (ره) 92/10/10 ساعت 21

<http://ayatolahghadiri.mihanblog.com/post/45>

17 - مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در مورد ممیزی کتاب 92/10/12 ساعت 18/30

<http://sccr.ir/pages/Default.aspx?current=provlistbydate>

18 - اعتراض آیت الله وحید خراسانی به توزیع کتب ضاله 92/10/14 ساعت 11

<http://shia-online.ir/article.asp?id=22928>

Abstract

Expressing the provisions of illusory books in Imami jurisprudence texts has a long history. In this context, the juridical basis of the ruling is against to establish misguides and the book is an instrument but has not subjectivism.

Therefore juridical basis about subversive books include any other instruments if they are causing confusion and error. Misguide means opposite of guidance and occurs in two forms. First is writing books or publishing and keeping them in order to mislead the others. The second is reading illusory books which would be subject to mistake and error. Creating straying and misleading the people is a way which historically used with Satanic agents. In order to deal with right and has been used to provide benefits of arrogants. On the topic of illusory books individuals have not the same status. As you may an illusory book might be studied by one scholar in order to prepare the violation of it. But for ordinary people whom this book will confuse them the same book is not admitted. It is also possible that a book is useful for people of science and knowledge in relation to the subject of the book and the same book is an illusory book for others who do not know enough about that science. The way for recognition of illusory books is referral to righteous expert. In the Iranian laws and so other countries some restrictions are considered in relation to books and other media. This reflects the fact that the wise people of the world are considered the suitability and safety of food and drugs that are targeted to the needs of the human body. Through the first are considered important to know the health of books and media which are the food of the human spirit.

Keywords: Illusory books, Imami jurisprudence, thetical laws, forbidden jobs

**Payame noor university
Faculty humanity science
Kashan payame noor university**

**Thesis submitted for the award of master of
M.A. Jurisprudence and basics of islamic law**

Department of theology and islamic education

**Illusory books in shiite jurisprudence and
thetical law**

Mohamad Jaefar ghadiri modares

Supervisor: Dr akbar goli

Advisor: Dr saied mohamad adib ale ali

January, 2014